

19 червня Україна вдруге відзначає День фермера

Він відповідно до указу Президента заснований восени позаминулого року. А дата 19 червня була обрана у зв'язку з прийняттям у цей день у 2003 році Закону України «Про фермерське господарство».

Нині в Україні майже п'ятдесят тисяч сільгоспдприємств, з них більш як сімдесят відсотків - фермерські.

Тож вітаємо зі святом увесь багатотисячний загін фермерів і зичимо щедрих урожайів!

ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ФЕРМЕР

19 червня 2019 року ● № 21 (108)
ПРИДНІПРОВ'Я

Прогноз

Вплив спекотної погоди на урожай зернових культур в Україні залежатиме від тривалості такого температурного режиму.

Про це зауважила начальник відділу агрометеорології Гідроцентру України Тетяна Адаменко, пише segodnya.ua. За її словами, наразі немає ризиків для жодної з культур.

«Єдиний негатив – високі температури повітря сприяють скороченню вегетативного періоду певних культур. Чим коротше міжфазні періоди, тим менший урожай», – зауважила Тетяна Адаменко.

Найбільше спека може вплинути на врожай ранніх зернових: ярої пшениці, ячменю і вівса. «Тиждень спеки накладеться на дозрівання зерна в південній частині України, це підвищить кількість щуплих зерен на 2-3% від врожаю», – зазначила експерт. Водночас вона додала, що турбуватися про врожай через спеку зарано, оскільки зниження врожаю за рахунок високих температур навряд буде відчутним.

То - народні, а це - курячі, свинячі?

Шановні працівники редакції! За діючою Конституцією нашої держави члени парламенту носять горде звання «народний депутат України».

Тоді дозвольте запитати: а депутати нижчих рівнів які – курячі, свинячі? Хіба їх обирає не народ? На мою думку заслуженого пенсіонера, саме депутати сільські, районні та обласні набагато ближчі до людей. Бо щодня бачать своїх виборців, і люди до них звертаються напряму, без приймалень, помічників та псування паперу. Тому «низові» обраenci краще розуміють, що цьому люду горопашному, тобто нам з вами, потрібно для життя за справедливими людськими, а не кланово-олігархічними, законами.

А спонукало до цих роздумів недавнє засідання Верховної Ради, де розглядалися зміни до Кодексу законів про працю. Вагітним жінкам запропонували зменшити робочий день на одну годину. Здавалося б, тут все зрозуміло. Але на табло «за» - 147 чоловік. Така ганьба була на все це дивитися! Навіть на доопрацювання законопро-

Нам пишуть

ект не відправили – теж не вистачило голосів... Для чого сидить ота худоба двоного в залі? А як її ще назвати? Хай би спробував кожен, хто утримується чи не голосував, після кількатижневого голодування через токсикоз оту заборонену годину відпрацювати! Шкода, природа не дозволяє такого експерименту. Отоді б може, вони хоч трохи втямили, що таке вагітність, материнство і з чим його ідять.

З тієї ж «опери» і сучасне «ощасливлення» матерів дітей до трьох років аж вісьмастами гривень на місяць – це теж сьогодні щось не зовсім дружнє із здоровим глуздом. За діючим законодавством відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку зраховується до стажу роботи. Але як місяць можна прожити матері з дитиною на 800 гривень? Навіть одному це не вдається за сучасними цінами. Тож думаймо, братці, щоб згадані двоногі «борці» більше не мали можливості заощаджувати на дітях та вагітних жінках.

Анатолій БІЛОКІНЬ,
с. Китайгород Царичанського району.

Наш кандидат

СИЛА ПРОРОСЛОГО ЗЕРНА

**Хроніка прагнень, подій і років, пов'язаних зі становленням
Анатолія Гайворонського як успішного фермера і непримиренного борця
з усією нечесною та несправедливістю, а також як і відчайдушного поборника
та захисника інтересів і прав селянських мас**

Микола ЯСЕНЬ

КОРИНЬ І КРОНА

МАЛО ХТО нині уже й пригадує, що фермерство в Україні зароджувалося чи не в першу чергу у Новомосковському районі нашої області. Це тут жив-був бідний і неспокійний вдачаю Михайло Саєнко, в минулому директор доволі відомого радгоспу-технікуму, який не тільки сам у масштабах усієї держави одержав Акт на право довічного користування землею за №1, а повів за собою й першопроходцями ще кількох чоловік. Серед них Анатолія Гайворонського – на той час ще молодого агронома з освітою, здобутою у Дніпропетровському сільгоспінституті, який одначе уже працював бригадиром колгоспної рілничої бригади. І по сьогоднішній день по-різному оцінюють те, що наприкінці минулого століття офіційно називали земельно-аграрною реформою, а сільський народ між собою розпаюванням землі та майна або й розгоном-розвалом колгоспів. Гайворонський же належав до тих, хто ні на йоту не сумнівався: відбувалося те, чому альтернативи не існує. Земля має належати селянам, а селяни мають бути господарями на ній. Цілі віки уже людство обробляє та порабляє землю та з неї харчується, але так нічого кращого і ефективнішого не придумало, ніж приватне виробництво сільгосппродукції.

На обох руках не вистачить пальців, щоб перелічити ті численні великі й малі реформи, котрі і в радянські часи затівалися та втілювалися в аграрному секторі раз у раз. І тільки тому, що коли все навколо колгоспне, значить, вважайте, що нічیه, а чортове, і як його не кредитували,

списуючи потім геть астрономічні позички-борги, хронічно потерпало від безкі-нечних труднощів, проблем і втрат, від збитковості і марнотратства. Комуністи в Радянському Союзі як закладі розв'язували і розв'язували продовольчу програму, та ніяк не могли її розв'язати. Чому? Бо на наших землях, на благодатних українських чорноземах, яким справді рівних у світі не знайти, трудилися не їх власники, а наймані поденники.

Пригадайте лишень тепер: як не городили то один город, то інший, з якого боку не заходили, намагаючись зробити дядька-селянина ніби господарем на своїй землі, нічого путнього з цього не виходило. Ніякі безнарядні і нарядні ланки та мехзагони, ніякий внутрішній госпрозрахунок та ніяка «система оплати праці «не від коліс і зораних гектарів, а від врощених урожаїв» – лишень згадайте усі колючі потуги! – не вертали хліборобу істинних підстав вважати та сприймати, відчувати себе, тим паче, і справді бути господарем на землі. Перш за все тому, що вона не була його. А реальний приватний власник і господар землі, ферми, млина чи олійниці і так далі, і ніби як господар чи господар-замінник або й господар-підробка з повинністю працювати бажано сумлінно, але без права самостійно розпоряджатися угіддями та плодами своїх трудів – це не одне й те саме. Це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці. І сподіватися не доводилося на диво, поки земля не належала тим, хто на ній працював. Це так казав 27-м років тому собі і людям початкуючий Анатолій Гайворонський. Як і сам селянин не залежав від землі. Добре родить чи ні – байдуже. Аби зарплату платили! Тож споконвічної залежності благополуччя від того, як порабеш рідну і свою землю, залежності, яку тільки й можна вважати основою здорового економічного глузду в аграрному виробництві, не було.

Таким чином цілком свідомо йшов на самостійні хліба Анатолій Іванович. Він щонайменше повірив, що відтепер фермер стане головною і провідною фігурою-особою й основою у наших селах. Гарантом їх соціального розвитку і безбідного існування усіх селян та територіальних громад загалом. Оскільки ж здібностей, знань йому не бракувало, а характер мав сильний, мов твердий той горіх, з якого завжди дорідне зерно, то одразу заходився втілювати свою мету захити нівроку. Починав з нуля – не маючи ніяких виробничих ресурсів. Отримавши для розгону лише 40 гектарів угідь, Гайворонський не просто зумів впевнено зіпертися на власні ноги – розкрився усіма талантами землероба та господаря землі. Уже за два-три роки Анатолій Іванович обробляв понад дві тисячі гектарів. Мешканці Спаського й навколишніх сіл навипередки та навперейми майже передавали йому в оренду свої земельні паї. І, головне, що щиро поважав і шанував він, враховував потреби і прохання, побажання своїх орендодавців. Забігаючи трохи наперед, скажемо, що цими якостями він на фоні багатьох інших своїх колег завжди вирізнявся кращим чином. Після розпаювання колгоспів усіх земляків сприймав за своїх однодумців і якимось чином соратників, про яких мусить дбати і піклуватися. Всі ж бо вони разом вийшли з колгоспу, котрий припинив своє існування. Фермер тепер вирощував пристойні урожаї передусім зернових та соняшнику, а ще картоплі і овочів, і платив за оренду селянам достойно, сповна та вчасно. Сільський люд і так був зобіжений земельною реформою, тому ще кривдити його такий фермер, як Гайворонський, не міг собі дозволити.

Порівняно швидко Анатолій Іванович спромігся обзавестися і сучасною технікою, тими ж тракторами та комбайнами, також посівними і збиральними агрегатами. Коротше кажучи, цей чо-

ловік, з дідів і прадідів маючи глибоке хліборобське коріння, напрочуд вдало пішов у ріст. Кроною здійснює густою і соковитою, лапатою та духмяною. Помітною на фоні багатьох інших фермерів-колег. І ніщо ніби не віщувало біди, коли Гайворонський уже збирався відзначати 15-ліття свого вільного і самостійного господарювання. Та не так, на превеликий жаль, сталося, як гадалося. Україну швидко кинуло у безмір свавілля, повело на манівці, і для аграрного сектору економіки та її добровільних ентузіастів насправді настали далеко не кращі часи. Як писав ще у своєму «Соборі» Олесь Гончар, не туди отроки попрямували. Ми б уточнили, що не туди, куди обіцяли. То чи не настав саме зараз час виправляти усе те, що накоїли наші, з дозволу сказати, отроки? Думаємо, нині той момент, коли у владу, в тому числі і у законодавчу, й слід нам з вами обирати таких дійсно загартованих і бувалих в бувальцях бійців, як Анатолій Гайворонський! Адже він власною практикою і поведінкою довів, що ладен і готовий вимітати геть усе сміття та усю нечесність, що завелися в Україні, і натомість розбудовувати її нарешті винятково в інтересах народу. Пора віддавати перевагу не спиритним і хитрим ділкам-самозванцям, проїдисвітам усіх рівнів та мастей, а вихідцям із самісінських низів. Бо ми є народ, якого, як писав колись відомий поет, правда-сила ніким звойована ще не була. Уже мало не тридцять останніх літ усіх нас грабують і кривдять, припинають до самісінської землі «елітні» перевертні, то чи дійсно не час зрозуміти й шаменутися, що ми люди, а не отари овець, наділені почуттям високої власної гідності, і не будемо більше терпіти наруту над собою, бо у нас є свої виразники і захисники наших людських інтересів. Один з них, це, поза сумнівом, Анатолій Гайворонський.

Продовження - стор. 4,5

Іван МОРОЗ

Пригадуєте українську народну казку про Івасика-Телесика? Вона зараз, як ніколи, актуальна в час парламентських виборів. Чому? Бо в ній велика народна мудрість криється, точніше, підмічене ще у давнину людське спостереження про притаманну деяким істотам особливість за потреби перефарбовуватися, мов хамелеон. Або, як у цій казці, голосочок міняти. Казочка ніби й для дітей, але й дорослим не зайве її зайвий раз перечитати та замислитись, щоб не «приплисти» на цих виборах, як той Івасик, до такого «бережка», що й існуванню нашої країни може загрожувати.

Війна йде, легковажити не можна. А ворог підступний і хитрий не менш, ніж мати Оленки-змійочки у цій казці. За сюжетом, коли стара відьма побачила, що не так просто виманити Івасика-Телесика на берег, то пішла до коваля та й голос свій вовчий перекувала на тоненький, як у мами Івасика. Так вже й м'ясця Телесика хотілося. Ну, прямо, не менш як Московії Україну завоювати. Потім вона пішла до річки та вже новим голосом кличе Івасика:

- Івасику, Івасику,
Приплинь, приплинь
до бережка,

Я дам тобі їсти-пити
І хороше походити.
Нікого не нагадує вам з політиків, які «перекували» голоси свої вовчі та лізуть, як ота сатана, у нашу Верховну Раду?

- Будет вам і мір, будет і газ дешевий, тільки голосуйте за нас!

Такі добрі та ласкаві, хоч до рани прикладай. Особливо кум Путіна старається, кожен день облеслив промови рече, з екрана ледь не всіх каналів телевізора не вилазить. «Не мытьем, так катаньем» хочуть нас завоювати. Був такий собі дует Тетяни і Сергія Нікітіних у радянські часи. Пісеньку вони з повчальними словами про підступність і безтямність співали:

«На дурака не нужен нож:
Ему тихонько подпоешь,
И делай с ним, что хошь...»
Дуже вже не хочеться, щоб українці, вкотре обмакірені «перекутими голосами», зробили свій вибір на користь перевертнів у Верховну Раду та опинилися на краю смерті. Як отой Телесик, що повірив відьмі і ледь у піч не потрапив. Зараз головне, щоб не пошили нас у дурні, бо навіщо тоді загинули тисячі патріотів на цій неоголошеній російсько-українській війні, відстоюючи Україну. Дарма, чи що?

Що таке «п'ята колона»?

На жаль, ми зараз спостерігаємо в українському політикумі активізацію так званої «п'ятої колони». Це поняття вже тривалий час використовується у сучасному лексиконі. Відоме воно з часів громадянської війни в Іспанії. «П'ята колона» стала назвою ворожої агентури або суспільних рухів, що шляхом підіривних дій зсередини своєї країни допомагають ворожим зовнішнім силам. Зазвичай п'ятою колоною охрещують людей, чий дії викликають тривогу у країні, а їхні зв'язки із закордоном залишаються таємницею для широкого загалу. Такими, як вже стало відомо, були дії Януковича, що по суті не був президентом України, а лише намісником, представником Путіна в нашій державі. Саме завдяки його та партії

Регіонів підіривній діяльності у нашій країні напередодні цієї московсько-української війни майже повністю була знищена армія, підірвана економіка. І коли підступний Путін вдарив у спину і захопив Крим, вдерся на Донбас, ми були знесилені та не змогли дати ворогу гідну відсіч. Хвала добровольцям і волонтерам, що підняли супроти ворога і не пустили його далі. Але ж, ніде правди діти, перед цією війною була значна частина українців, що проголосувала за Януковича і дала змогу путінському засланому козачкові зайняти найвищу посаду в нашій країні. Пустили свиню в свій город, а тепер кров'ю розплачуємося на фронті. Та хіба це єдина лише наша помилка, за яку так дорого доводиться платити?

Для Московії будь-які вибори в Україні - це завжди

шанс «напхати» побільше у нашу владу своїх посіпака. Мета одна: якщо силою не вдається на фронті перемогти українців, то треба зсередини їх послаблювати. Ой, як актуально для неї це зараз, чи треба пояснювати?! Для цього Кремль йде на будь-які маніпуляції. Наприклад, вже оскома в народі від назви «партія Регіонів», то найменуємо її «Гопоблоком» або «Проти смерті». Взяти й «перекували» назву, а суть та ж самісінька залишилась. Цей трюк зі зміною назви партії вже кілька разів робився за часів незалежності України. Так п'ята колона через нерозбірливість певного відсотку українців знову і знову потрапляє у наші владні структури та шкодить країні зсередини.

І саме через це на посади повертаються (якщо вони з остраху звідти дременули) люди Януковича. На контрольованих Україною територіях у десятках місцевих мерій неподалік проведення бойових дій(!) сидять «заслужені» сепари. Перефарбована партія регіонів спокійно почувається в парламенті, називаючи себе «опозицією». Її клони множаться в особі нових «партій» і нових «ригівських» лідерів. Пресловута недоторканість допомагає їм розправляти крила та усілякими брехливими обіцянками-цяцянками з екранів телевізорів ще й підіймати собі рейтинг. Гопоблоківці преспокійнісінько кочують

із студії в студію і «клеяють» с нещадним праведним гневом» нашу, треба це також визнати, далеко не ідеальну владу.

Прикро, але навіть у період війни частина українців, близько десяти відсотків, не хочуть визнавати очевидного: Гопоблок — не опозиція, а плацдарм російського політичного впливу в Україні. І насправді ті, хто називає себе опозицією, під різним соусом, тобто змінюючи тільки назви партій, є провідниками політики Кремля в нашій країні. Бо воюють на інформаційному, гуманітарному фронті, наприклад, розмиваючи національну ідентичність засиллям російської мови - «каженіка», за Володимиром Далем. На парламентських виборах, якщо хочемо зберегти країну, треба не дати жодного голосу цим перекутими регіоналістським «оракулам», що співають нині дифірамби про «газ і мир». Згадаймо Голодомор, сибірські концтабори, до яких висилали українців, численні війни по всьому світу, на які гнали наших хлопців ці самоназвані «браття»... Коли ж нас історія таки навчить думати?

Разом з тим треба визнати: коли громадяни починають ненавидіти власну державу, автоматично вливаючись до рядів п'ятої колони, це наперед провина посадовців держави, нездатних вести грамотну, зважену політику.

І вовки ситі, і вівці цілі?

Таку політику зараз намагається проводити наш новий президент Зеленський. Щоб, як на сцені колись: сподобатись і партеру, і галерці. Нині контраверсійність його заяв просто збиває з пантелику. Сьогодні він, чи його речники, кажуть одне, а завтра інше, часто протилежне. Така політика «і вашим, і нашим» починає вже всерйоз турбувати і викликає занепокоєння. У президента має бути чітке і зрозуміле народу бачення внутрішньої і зовнішньої політики країни. Тим паче в період, коли країна воює і ворог вдерся в хату. При такій, не чітко визначеній, позиції нового президента, п'ята колона ще більше підіймає голову. Реванш антиукраїнських сил уже стає цілком реальним явищем, про це попереджають досвідчені експерти і політологи. Їх не обходить особиста доля Президента Зеленського та його оточення, однак дуже непокоїть те, чим ці політичні маневри закінчаться для України...

Так, ми стомилися і виснажилися від війни. Дуже хочемо миру. Так, чимало з нас живе зараз за межею (25%) і на межі бідності, ми прагнемо зниження цін, особливо тарифів. Але треба розуміти, що після поганого життя може бути ще гірше або ніякого, якщо ми здамо нашу державність на поталу ворогу.

Експертна думка

Майбутній парламент вже не буде збіговиськом привілейованого класу. Але й місцем прийняття рішень теж не стане. Про це 24-му каналу розповів політичний експерт Валентин Гладких.

Бажано, щоб парламент виконував функції політичного лідерства і задавав тональність, а не лише віддзеркалював настрої суспільства. Чи зможе це зробити новообрана Верховна Рада – сумнівно. Позитив у тому – в Україні Верховна Рада вже ніколи не буде боярською думою, – переконаний Валентин Гладких.

Як відомо, 21 травня Президент України Володимир Зеленський підписав указ про припинення повноважень Верховної Ради. Позачергові парламентські вибори відбудуться в Україні 21 липня 2019 року. Водночас політолог додає: на жаль, нардепи матимуть мінімальний вплив на прийняття рішень. Верховна Рада їх лише легітимізуватиме. За його словами, зараз депутатом можна зробити кого завгодно. При цьому, на думку Гладких, відповідальність за людей, які потрапляють

до передвиборчого партійного списку, лежить на самій політсилі. Тому, зазначає він, праймеріз, постпраймеріз при складанні списку до певної міри працює. В партії «Слуга народу» розглядали кандидатури тисяч людей. Однак туди потрапили сумнівні особистості. Це могла бути помилка, свідоме бажання або з причини обмеження часу та інформації.

Від токсичних осіб у передвиборчих списках краще позбуватися. Що зараз і намагаються зробити деякі партії за допомогою постпраймерізу. Але така практика інституційно не оформлена в Україні. Це добра воля партій. Тому є підстави вважати, що це складова передвиборчих технологій, – наголошує Гладких.

Політолог додає: ефективність роботи нардепів визначається партійною дисципліною. Якщо пройшов по списках партії, виконуй рішення або йди з парламенту. В свою чергу, суспільство повинно пильно стежити і контролювати нардепів. За їхніми е-деклараціями, щоб вони в лотереї не вигравали часто великі суми і не купували дорогі квартири за депутатську зарплату. А правоохоронні органи – щоб зрештою почали притягати до відповідальності депутатів за незаконне збагачення.

Які партії потрапляють до Верховної Ради та скільки голосів набирають? Такі дані опитування соціологічної групи «Рейтинг»:

- 47,5% проголосували б за партію «Слуга народу»;
- 10,4% – за партію «Опозиційна платформа – «За Життя»»;
- 7,9% – за партію «Європейська Солідарність»;
- 7,5% – за партію «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»»;
- 6,4% – за партію «Голос».

**! Погану владу обирають хороші громадяни,
які не голосують**

Джордж Джин Нейтан, американський літератор

Григорій ДАВИДЕНКО

У приємний для хліборобів України день молодого сьогоднішнього свята давні професійні проблеми мають бути на другому плані. Але ніні чимало кому не до свят через них. Бо рейдери, чи супостати, тобто хижакі, які стоять супроти, і після приходу до влади В. Зеленського заздрісним оком позирають на плоди чужої праці. Замість того, щоб дати таку чи іншу корисну працю собі. «Процінують» ситуацію – а раптом пройде? У селі Мала Дівиця Прилуцького району Чернівецької області 24 травня два десятки молодиків вдерлися на територію сільгоспідприємства і застосували фізичну силу проти керівників, повідомив сайт «Зерновик».

- Сьогодні сюди привезли людей кавказької національності, які били мого чоловіка і мене. Обіцяли закопати тут в землю. Добре, що перебували на території сторонні люди, які викликали «швидку», – розповіла співвласниця Людмила Андрієвська.

Основою такої розбою за титом відшумілих 90-х є абсолютна впевненість у безкарності всіх учасників зрутового нападу. Певно ж, базується вона під «дахом» правоохоронної системи. Тому і стояли аграрії Придніпров'я та інших країв у Києві з протестом 31 травня з вимогами відставки генпрокурора Ю. Луценка та міністра юстиції П. Петренка вже до нового президента В. Зеленського. Пікетували, щоб донести до гаранта Конституції України загрозливі масштаби корупції і беззаконня, що панують в стратегічній для української економіки галузі. Навіть єдиний факт зрутового рейдерського нападу – як у Малій Дівиці, чи раніше в Попасному Новомосковського району на ФГ «Дар» – є приводом для показового судового процесу. Рішення адекватного за протидією розбою суду могло б надовго відбити охоту до виробленого чужого збіжжя селян, які годують всіх, в т. ч. злочинців та правоохоронців, хлібом насущним.

Чи скоро Віталій Купрій зможе обробляти батьківське поле?

За визначенням Вікіпедії рейдерство – вилучення майна на нібито законних підставах, в основі виникнення яких лежать прогалини в законі або системні недоліки функціонування державних інститутів (судової та правоохоронної систем, системи реєстрації тощо). А рейдерство, скоєне правоохоронцями, має назву «білого». Його першою передумовою, на думку адвоката Дениса Ципіна, є втрата державницькими органами своєї дієздатності та керованості. Це добре видно на сьогоднішньому прикладі зміни влади, коли на «низькому старті» для призначення на різні посади перебувають переважно люди з близького оточення гаранта. Все так самісінько, як і в часи його попередника. Там немає яскравих постатей з неординарним мисленням. Чи зможуть вони управляти так, як підказує непрята конкретна ситуація і власний досвід? Ні, бо діяти самостійно не звикли, тож і досвіду якогось теж катма.

Другою передумовою рейдерства є деморалізація правоохоронців. Це коли частина з них забула дану народу присягу і на-

віль в судовому засіданні спокійно рече неправду, не змигнувши й оком. У Чаплинці Петриківського району через такий «захист інтересів держави» на 20 гектарах фермерської ріллі другий рік бувають бур'яни в людський зріст. Молодий, ставний фермер Віталій Купрій, практично ровесник Незалежності, розповідає:

- Вже з чотирнадцяти років допомагав батькові, колишньому агроному радгоспу «Маяк» Андрію Купрію, в полі. Тому після його смерті в 2010-му веду фермерське господарство «Фортуна» на наданих 1992-го в «довічне

нарахування шкоди. Позивач не довів причинний зв'язок між діями відповідача та заподіянням ані реальних збитків, ані упущеної вигоди. В. Купрій притягувався до відповідальності фактично позаочі.

У судовому засіданні ще було встановлено, що ГУ Держгеокадастру в Д. о. не надало жодного доказу вжиття необхідних та достатніх заходів для того, щоб фермер звільнив земельну ділянку та не засів її. Все це і стало підставою для рішення судді О. Караула 15 лютого 2018 р. «у задоволенні позову ГУ Держгеокадастру від-

номрозвитку і торгівлі Степан Кувбів, заступник міністра агропромозвитку Віктор Шеремета. Та латифундистське лобі парламенту не дає змоги вирішити долю біля 500 тисяч гектарів земель фермерських господарств, засновники яких пішли за вічну межу. Про ще один шлях В. Купрію та автору цих рядків розповів в. о. начальника міськрайонного управління Держгеокадастру в Петриківському районі Віталій Кабаченко:

- На ці двадцять гектарів є державний акт, тому забрати її у фермера ніхто не має права. Поверну-

і масового протесту фермерів краю, зустрічі з цього приводу голови АФЗ Дніпропетровщини Анатолія Гайворонського з прокурором області Віктором Матвійчуком. Останній пообіцяв розібратися в ситуації. І запевнив, що ніхто не заважатиме хліборобам.

Але прокурорське слово виявилось пустим – слуги держави «пресують» фермерів найспекотнішого краю області і досі! Особливо «гаряча» атака йде на землю СФГ «Дар'я» Олександра Ляховенка з с. Володимирівка, яке він очолює після смерті тестя Віктора Гейна. Навіть після того, як арешт землі «за самозахоплення» в липні 2017-го Апостолівський суд скасував, бо не виявилось доказів таких дій, в серпні все той же начальник управління Держгеокадастру в Дніпропетровській області Юрій Бутенко, який зараз на вищій посаді в Дежгеокадастрі Запорізької області, склав постанову про накладення на громадянина О. Ляховенка постанови про адміністративний штраф «за самозахоплення 34,7 га».

Про це фермер дізнався лише в березні цього року, коли Апостолівський суд повідомив його про відкриття провадження в цивільній справі про стягнення 50 тисяч гривень. Позовну заяву в порядку адміністративного судочинства про скасування постанови на Олександра Ляховенка, яку подав адвокат фермера Олександр Кононенко, розглядає зараз суддя Апостолівського суду Любов Кодрян.

А торік вдруге за поданням Апостолівський прокуратури слідчий-суддя Апостолівського суду Наталія Семенова арештувала 34,7 га Олександра Ляховенка з посівами озимої та яркої пшениці, озимого ячменю як «доказ злочинних дій». І знову в червні – перед збором урожаю! Начальник Апостолівського відділу Нікопольської міськрайонної прокуратури Микита Шпонька діяв блискавично. Листом від 13 червня він особисто попросив голову Апостолівського суду Н. Хорунженку, не чекаючи оцінки про урожайність поля, дозволу на реалізацію вирощеного врожаю. А клопотання про реалізацію зерна без переважування підписала його дружина – прокурор Ірина Мельниченко, яка виступила і в ролі продавця.

Операція з продажу урожаю зерна з площі 34,7 га – за сміхотворно оціненою вартістю 34 025 гривень – хутко провела Правобережна товарна біржа. Тож коли 20 липня 2018 р. Апеляційний суд Дніпропетровської області скасував ухвалу слідчого судді про арешт фермерського поля, прокурорський родинний тандем вже обібрав фермера до нитки, все було продано! Позов про відшкодування завданих групою державних чиновників фермеру Олександру Ляховенку збитків розглядає зараз Орджонікідзевський міський суд.

- Два роки безупинно воюю проти цієї зграї, що пускає людей з торбою по світу, - з сумом повідомив Олександр Вікторович. – На землі цього року нічого не сіяв – остерігаюся, що знову арештують, скосять і заберуть все до зернини. Якщо до осені ситуація не зміниться, доведеться таку «роботу» кинути.

Учора, в переддень фермерського свята, до редакції зателефонували з Кам'янки Апостолівщини – стоять комбайни на жнивному полі, правоохоронці «віджимають» у фермерів намочене зерно! Хто зупинить цю війну проти фермерів на полях батьківським потом полях?

Коли фермерські ниви полишать супостати? Резонанс

успадковане володіння» двадцяти гектарах ріллі. Та позаторік під час косовиці соняшнику орендованим комбайном на мене з комбайнером накинудилися, мов ті круки, з двох автомобілів невідомі нападники з криком «Поле арештоване!» Ніяких документів не показали. Комбайн зупинили, наказали висипати сонях на землю. За кілька годин прибули працівники Петриківського відділу Новомосковської прокуратури, сказали, що відкрите кримінальне провадження «за самозахоплення землі». Згодом провадження закрили і «змиливилися»: «Заплатиш штраф сімдесят три тисячі. А коли ще раз побачимо на полі, сядеш на п'ять років!»

Таке свавілля і бандитизм слуг держави чимало хто з хліборобів пізнав на власному досвіді. У чаплинському випадку начальник управління контролю за охороною земель ГУ Держгеокадастру в Д. о. Юрій Бутенко підписав постанову про накладення адміністративного стягнення. Збитки внаслідок «самовільного захоплення землі» відповідали названій Петриківської прокуратурою сумі – 72 тисячі 928 гривень, що свідчить про спільну підготовку «працю» цих державних установ. А сонях фермер скоїв аж через три тижні після нападу, тому він осипався на землю і чи й дав по тонні з гектара... От де реальні збитки, а не намальовані!

У Петриківському районному суді, куди ГУ Держгеокадастру подало позов до Віталія Купрія про примусове стягнення 73 тисяч гривень, його представник Дар'я Кияненко так аргументувала заперечення:

Коли фермерські ниви полишать супостати? емля відкрито і безперервно використовується ФГ «Фортуна», тепер головою Віталієм Купрієм. Стаття 156 Земельного кодексу України наводить вичерпний перелік підстав для відшкодування збитків власникам землі та користувачам. У позовній заяві не вказано, який саме вид збитків із визначених згаданою статтею є підставою для

мовити». Та головне управління подало апеляційну скаргу, яку 13 листопада 2018 р. розглянув Дніпропетровський апеляційний суд. Де констатував:

- У матеріалах справи є копія державного акту на право довічного успадкованого володіння землею ФГ «Фортуна». Постановою Верховної Ради Української РСР 27 березня 1991 р. «Про форми державних актів на право володіння і користування землею» було затверджено форми державних актів: на право довічного успадкованого володіння землею; на право постійного користування землею. При цьому автоматична зміна титулів права на землю, як і обмеження права користуватися земельною ділянкою через не переоформлення правового титулу, виключалася. ФГ «Фортуна» впродовж 2015 – 2018 років сплачувало земельний податок. Докази, що земельна ділянка зайнята самовільно, відсутні.

Відтак Дніпропетровський апеляційний суд залишив рішення суду першої інстанції без змін. Віталію Купрію довелося більше року поневірятися в судах. Вони визнали його правоту, але не компенсували матеріальну і моральну шкоди, завдану діями слуг держави. Фермер вважає, що в усьому винні депутати Верховної Ради, які вже другий рік не розглядають урядовий законопроект № 8236 та розроблений депутатами Вадимом Івченком і Іваном Кириленком № 8236-1 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо передачі права власності фермерським господарствам на земельні ділянки, надані засновникам цих господарств у постійне користування, довічне успадковане володіння для створення та ведення ФГ». Ухвалити його вимагали і фермери України на акції під Верховною Радою 4 грудня минулого року, у якій в складі делегації Січеславщини був і Віталій Купрій.

Вкотре закликали парламент це зробити і фермери на акції 31 травня, ще раніше – міністр еко-

ти її державі можна з власної волі, щоб обробляти на умовах оренди, але на аукціоні малим господарствам важко перемогти. Є можливість звернутися до ГУ Держгеокадастру у Дніпропетровській області з проханням визнати право власності на цю землю за ФГ. І після отриманої відмови піти до суду з її оскарженням. Тут потрібно попрацювати адвокату.

Але в Головному управлінні Держгеокадастру в Д. о. про таку заяву і слухати не захотіли. Віталій Купрій був там більше десяти разів.

- Сказали, заяву приймемо лише з документами про здачу землі, щоб змагався на аукціоні за її оренду... - гірко зізнався фермер. – Так там – гора, земля родить не дуже, мене просто «пережмуть» грішми великі господарства. Другий рік викручуюся як можу, щоб набирати на земельний податок. Раніше земля була чистесенька, як лялечка, тепер душа болить на неї дивитися. Якби не заборона прокуратури та інспектора з охорони земель виїжджати в поле, я б одразу разів чотири її здискував і ще встиг посіяти озимину... Ну чому в Україні молодим, хто хоче і може працювати на землі, не дають цього робити? Найбільше бажання в мене – щоб не заважали трудитися! Інакше змушений буду їхати за кордон.

Два роки війни

Рейдерство «по-українськи» здебільшого полягає у набутті сумнівними шляхами тимчасового права розпоряджатися активами та якнайшвидшим продажем цих активів пов'язаним із рейдером особам. У червні 2017-го в Апостолівському районі слідчий суддя районного суду Т. Чумак за поданням слідчого СВ Апостолівської поліції Ю. Хонджоко та Управління захисту економіки Кривого Рогу наклала арешт на 5 фермерських наділів, на яких діти продовжили святу батьківську справу. Після незаконної косовиці 16, 4 гектарів ячменю фермера Олександра Зозулі на арештованому полі

Регулярно доводиться чути про рейдерство агропідприємств, захоплення врожаю чи техніки. Проте так званого «чорного рейдерства», коли зловмисники підробляють документи та втручалися в роботу державних реєстрів, стає дедалі менше. Простіше та більш законно підговорити землевласників, аби вони самі передали свої ділянки іншому орендареві. І, до речі, фермер може неспівомо посприяти таким рейдерам.

Сам собі винен!

Орендні відносини між аграріями та власниками землі, як відомо, тримаються на довірі та взаємній підтримці. А тому, якщо господар постійно підтримує село, допомагає з його благоустроєм, дає роботу селянам і створює будь-яку додаткову цінність для них, окрім звичайної орендної плати, то власники землі самі стануть на захист свого орендаря перед нападом рейдерів. І навпаки, якщо представник орендаря прийде раз на рік у село, щоб тільки видати всім орендну плату, то на якусь додаткову довіру й додаткову підтримку від власників землі годі і чекати. Конкуренту буде достатньо запропонувати більшу орендну плату, і власник землі погодиться з ним працювати.

Ще один важливий момент: більша частина відносин між орендарем і власником землі регулюються усними домовленостями. Договори оренди часто укладають «аби було», і вони містять багато недоліків. Конкуренти знаходять селян, що незадоволені нинішнім орендарем, і використовують недоліки договорів оренди, щоб у судовому порядку їх скасувати.

То чий підпис?

Досить поширена ситуація, коли договори оренди замість стареньких власників ділянок підписують їхні родичі. Багато орендарів досить легковажно ставляться до такої практики. Проте договір оренди в такому разі дуже просто визнати недійсним.

Суди встановлюють, що договір укладено від імені власника ділянки, але підписано іншою особою. Це можна підтвердити висновком судової почеркознавчої експертизи. Відтак договір визнають недійсним.

Тут деякі аграрії розраховують на строк

позовної давності: за загальним правилом звернутися до суду можна протягом 3 років із моменту допущення порушення, яке є підставою для звернення. Проте у разі підписання договору іншою особою замість орендодавця строк позовної давності має обчислюватися не з моменту укладення такого договору, а з моменту, коли орендар дізнався про його існування. Навіть той аргумент, що власник землі отримував орендну плату протягом трьох років перед зверненням до суду, часто не рятує орендаря. Таку позицію викладено в постанові Верховного Суду України у справі №6-48цс15 від 22.04.2015.

Тому дуже важливо, щоб договір оренди підписував саме власник земельної ділянки, а не його донька, син, мама, тітка чи будь-який інший родич.

Де гроші за оренду?

Ще однією популярною підставою розірвання договору оренди є несплата орендної плати.

Насправді орендну плату орендар може і сплачувати, проте належним чином це не фіксувати. Часто оренда сплачується в натуральній формі, що не фіксується, як треба.

Цим може скористатися власник ділянки й звернутися з позовом до суду про розірвання договору оренди.

Тут варто врахувати, що навіть якщо власник ділянки не звільняється за орендною платою, це не звільняє орендаря від обов'язку сплачувати її. Така позиція міститься в постанові Верховного Суду України у справі №126/1553/17 від 27.06.2018. Разом із тим суди розрива-

ють договори оренди тільки тоді, якщо несплата орендної плати відбувається систематично (два й більше разів), зокрема, таку позицію висловив Верховний Суд України в постанові у справі №362/5740/15-ц від 28.09.2016.

Також зверніть увагу й на позицію Верховного Суду у справі №383/1213/15ц. Суд зазначив, що орендну плату треба вносити щомісячно, якщо сторони в договорі оренди не домовилися про інше. Невнесення орендної плати є достатньою підставою для дострокового розірвання договору оренди.

Тому варто обережно підходити до формування положень договору про порядок і строки сплати орендної плати. Також потрібно фіксувати всі розрахунки — як готівкові, так і в натуральній формі. Якщо власник змінився

Після смерті власника земельної ділянки спадкоємці часто хочуть повернути ділянку, яка в оренді. Це може бути пов'язано з бажанням самостійно обробляти цю землю або ж із наміром передати землю іншому орендареві на вигідніших умовах.

Верховний Суд у своїй постанові у справі №582/1132/17 від 14.03.2018 вказав, що якщо сторони в договорі чітко не визначили, що підставою для розірвання договору оренди є перехід права власності на земельну ділянку до іншого власника, то договір не може бути розірваний із цієї підстави.

Тому ні смерть власника, ні інші підстави зміни власника землі не є автоматичною підставою для розірвання договору оренди.

Треба знати

Коли договір був зайвим

Для зручності обробки землі фермери, які працюють у межах одного села чи району, можуть обмінюватися земельними ділянками. Інколи це просто поняттєві домовленості. Проте трапляється, що агрови-робники укладають договори суборенди земельних ділянок. Роблять вони це без згоди власників цих ділянок. Це прямо суперечить вимогам законодавства. Частіше підприємства укладають договори про надання послуг з обробки землі, про спільну діяльність й інші схожі договори.

Якщо такий договір стає предметом судового оскарження, то суди з'ясовують справжню суть правовідносин між його сторонами. Якщо ж земельна ділянка фактично передана в суборенду, то суди визнають недійсним і договір оренди, і такий договір про спільну діяльність. Так, Верховний Суд України у своїй постанові у справі №6-166цс13 від 12.02.2014 зазначив, що залучення третіх осіб до обробки землі й оплати орендної плати орендодавцю з припиненням орендарем господарської діяльності з безпосереднього цільового використання орендованої земельної ділянки виходить за межі діяльності, яку може здійснювати орендар без погодження з орендодавцем.

А вже у 2018 році Верховний Суд у своїй постанові у справі № 133/600/16-ц від 28.12.2018 зазначив, що якщо договір про надання послуг містить умови про передання в користування орендованої земельної ділянки, то його укладено з порушенням договору оренди.

Тому, укладаючи договори про спільну діяльність чи про надання послуг з обробки землі, потрібно завчасно зважити — чи не стануть вони потім підставою для втрати права оренди.

Як бачимо, підстави оскаржити договір оренди землі можна знайти завжди. Щоб не втратити свою землю, кожному фермеру потрібно більш відповідально ставитися до відносин оренди. Варто не лише налагоджувати дружні відносини з власниками землі, а й фіксувати всі домовленості та юридичні дії на папері.

За інформацією порталу «Протокол».

СЕЗОННИЙ НАЙМ. Як не отримати штраф Держпраці?

Наймаючи працівників для разових робіт, наприклад під час збору врожаю, роботодавець стикається з проблемою їх оформлення. Таких працівників неефективно зараховувати в штат підприємства. Втім, якщо їх не працевлаштувати, роботодавцеві загрожує штраф у 125 тис. гривень від Держпраці. Виходом з цієї ситуації є укладення з такими працівниками цивільно-правових договорів (ЦПД).

Оскільки за таким договором підприємство не працевлаштовує особу, а наймає її на виконання конкретної роботи, не потрібно робити записи в трудовій книжці й повідомляти податкову. Разом із тим податки сплачуються не з мінімальної заробітної плати, а з суми винагороди за договором. Цивільно-правові договори не повинні містити ознаки трудових відносин. Це робочий час, підпорядкування, заробітна плата, відпустки і т. ін. У ЦПД має бути визначений конкретний перелік робіт з конкретним результатом. Оплата за вказані роботи має здійснюватися не помісячно, а саме за конкретну роботу.

Не згодні з санкціями? Позивайтеся!

Чинне законодавство не визначає, які роботи можуть виконувати за ЦПД. Проте за умови оскарження штрафів Держпраці, суд у кожній конкретній ситуації аналізуватиме докази й предмет кожного договору. Одне з агропідприємств у Сумській області оштрафували майже на 2,5 млн гривень за неоформлених працівників. Держпраці не взяло до уваги цивільно-правові договори підприємства та зазначило, що відносини між підприємством і працівниками є трудовими. Підприємство звернулося з позовом до суду, і Сумський окружний адміністративний суд став на бік агропідприємства й скасував штраф. У своєму рішенні від 05.12.2018 суд зазначив, що предметом ЦПД є виконання робіт

з ремонту поїлок, розпилювання дров, прибирання території, занесення сіна, навантаження та складання сіна, тобто є кінцевий результат праці. У ЦПД зазначено, який конкретно результат роботи повинен передати виконавець замовнику, визначено перелік завдань роботи, її види тощо. Тож суд дійшов висновку, що укладені на підприємстві ЦПД не містять ознаки трудових відносин.

У Тернопільській області підприємство уклало договори на виконання робіт з навантаження, підгортання-розгортання зерна на току й у коморі. Проте Держпраці визнало ці договори трудовими й наклало на підприємство штраф. Тернопільський окружний адміністративний суд своїм рішенням від 20.12.2018 скасував штраф Держпраці. У рішенні суд зазначив, що ЦПД підприємства не містять ознаки трудових договорів, зокрема, у зазначених угодах не йдеться про обов'язок виконавця бути присутнім на підприємстві у визначені робочі години, обов'язок дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку, регламентацію процесу праці й тривалості робочого часу.

Штрафи не завжди скасовують

Щоправда, суди не завжди скасовують штрафи Держпраці, навіть якщо є укладені цивільно-правові договори. Зокрема, Третій апеляційний адміністративний суд (Дніпропетровська область) у своїй постанові від 04.12.2018 став на бік Держпраці. У своєму рішенні суд зазначив, що предметом

договору є прибирання території складських приміщень та польові роботи. Проте оплата, що здійснювалася підприємством, не залежала від виду та фактичного обсягу робіт, які ним виконувалися, оплата здійснювалася систематично (щомісячно) та у фіксованому розмірі. Крім того, в договорі не визначено, які результати роботи підприємство очікує від робітника, процес праці не передбачає будь-якого кінцевого результату. Саме тому суд прийшов до висновку, що відносини між сторонами містять ознаки трудових відносин.

Як бачимо, наявність цивільно-правового договору не рятує від штрафу Держпраці. А якщо цей договір прописаний неправильно, то і в суді штраф оскаржити не вийде. Тому важливо, щоб відносини за ЦПД не нагадували трудові, а робітник отримував ВИНАГОРОДУ (не плутати з заробітною платою). Дуже важливо, щоб робітники, яких підприємство наймає для разових робіт, розуміли суть цивільно-правових відносин. Люди мають розуміти, що їх найняли для виконання конкретної роботи з певним результатом та за що їм заплатять фіксовану суму. В них немає керівника, а є замовник, немає затвердженого графіка, а є лише обсяг роботи. І важливо, щоб цю інформацію вони підтвердили інспектору праці під час перевірки.

Як бачимо, цивільно-правові договори є непоганою альтернативою трудовим відносинам. Аби Держпраці не визнало відносини за ЦПД трудовими, договір має бути правильно складений. Зокрема, слід чітко визначити результат робіт, а оплату здійснювати саме за цей результат, а не щомісячно чи щотижнево. У договорі не повинно бути графіка роботи, роботи мають виконуватися на власний ризик та у визначений робітником час. Щоб не виникло непорозуміння із потенційним робітником, йому слід роз'яснити суть договірних відносин із роботодавцем.

Якщо дотримуватися цих простих правил, то ризики отримати штраф Держпраці зменшуються, а накладені штрафи можна буде успішно скасувати в суді.

Андрій ГЕВКО, адвокат.

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Як продовжити плодоношення огірків до осені

На порі, на часі

Нестача поживних елементів, похибки догляду і особливо хвороби, відразу ж відбиваються на плодоношенні рослини.

У відкритому ґрунті огірки здатні плодоносити до 3 місяців, практично до настання перших осінніх заморозків. Однак часто збір урожаю закінчується в середині серпня. Що ж робити, щоб продовжити цей період? Щоб продовжити плодоношення огірків в пізній літній період, потрібно зберегти здоровим листя. Тому важливо приділити особливу увагу боротьбі з хворобами рослин.

Захист огірків від хвороб

Огірки - досить примхлива культура для вирощування. Нестача поживних елементів, похибки догляду, і особливо хвороби відразу ж відбиваються на листках росади - вони бліднуть, жовтіють і обсіпаються. Найбільшої шкоди огірковій культурі наносять справжня і несправжня борошниста роса. Розвитку першої сприяє спекотна і суха погода, а другої - холодні ночі з рясними росами, які настають у серпні.

Ознаки борошнистої роси на огірках

На листках з'являються зелені плями з білим нальотом, які протягом 8-10 днів збільшуються в розмірах. Потім листя стає жовтим, коричневим і через 2-3 доби засихає. Багато городників помилково вважає, що це результат випадання кислотного дощу.

Причини виникнення борошнистої роси:

похолодання або великі перепади денних і нічних температур (вдень 25°C, вночі 10-14°C); полив холодною водою або холодні дощі; рясний конденсат на плівці (особливо в теплиці), із-за якого рослини постійно перебувають у вологому стані.

Заходи боротьби з борошнистою росою

1. При перших ознаках захворювання на 6-7 днів припиніть поливи та підживлення. Після чого обприскати огірки спеціальним розчином (його температура повинна бути не нижче 25°C).
 2. Вночі рослини додатково укрийте плівкою або іншим матеріалом, щоб зберегти тепло.
 3. Хороші результати дає обприскування розчином молочної сироватки (3 ст. л на 7 л води) з додаванням 1 ч. л. мідного купоросу.
- Крім захисту, від борошнистої роси, огірки потребують і інших заходів з догляду.

Прості способи продовження плодоношення огірків

1. Не турбуйте рослини в серпні. Горизонтальні батого, розташовані на землі, здатні формувати допоміжне коріння, яке підживлює рослини. Зміна положення цих пагонів скорочує період плодоношення.
2. Захищайте огірки від таких небезпечних хвороб, як аскохітоз, антракноз, бактеріоз, кладоспоріоз, пероноспороз, склеротиніоз. Для цього використовуйте фунгіциди та стимулятори росту.
3. Оберігайте рослини від температурних стресів: захищайте від знижених температур в серпні - початку вересня, вкривайте на ніч.
4. Вчасно знімайте урожай, бо «насіники» прискорюють старіння батогів.
5. У серпні поливайте огірки помірно і тільки вранці. Адже вночі в повітрі багато вологи, яку рослини добре вбирають листям, а на день їм треба запастися водою.
6. Для сортів, які потребують запилення, залучайте бджіл, висаджуючи на ділянці серпневі і осінні квіти, на які активно залітаються ці комахи.

Крутить живіт? А ви кропової попийте водички: дітям допомагає і вам допоможе. Немає в аптеці? Заваріть насіння фенхелю. Так, так! Ви не помилилися: кропова вода виготовляється з насіння фенхелю. Може бути, тому і плутають ці дві рослини, які є одне одному далекими родичам.

Кріп - аромат свіжості

Кріп - однорічна рослина сімейства зонтичних. Єдиний вид, що росте в природі - кріп пахучий (він же - кріп городній). Його вирощують повсюдно і вживають в їжу, надаючи основним стравам аромат. Листя кропу, володіють характерним ароматом свіжості, містять велику кількість вітамінів: С, РР, В, каротин і інші, флавоноїди, вуглеводи і мінерали: кальцій, калій, фосфор, залізо.

Насіння кропу містять ненасичені жири, амінокислоти, в тому числі і незамінні, фітонциди. Додавання насіння кропу в соління не тільки ароматизує, але і оберігає від псування.

Кріп не рекомендують вживати людям з пониженим тиском, бо це може призвести до слабкості аж до непритомності.

Фенхель - анісовий аромат

Фенхель - трав'яниста дворічна (деякі види - багаторічна) рослина сімейства зонтичних. Всього налічується близько десяти видів фенхелю. У їжу вживають листя фенхелю, які володіють яскраво вираженим ароматом анісу. Деякі вважають, що аромат більше схожий на суміш м'яті з естрагоном. У складі листя багато вітамінів, мікроелементів і флавоноїдів.

Яйця

У яйцях може бути неприємна кишкова інфекція, що викликається бактеріями-сальмонелами. Їх носієм є кури, а не самі яйця. Таким чином, збудник інфекції знаходиться тільки на шкаралупі, якщо на ній немає тріщин. Інакше інфекція проникає всередину і вражає яйце. Щоб уникнути зараження, перед приготуванням яйця потрібно мити теплою водою з милом. Якщо помітили пошкодження на шкаралупі, то варіть таке яйце не менше 15 хвилин з моменту закипання, а яєчно (або омлет) обсмажуйте з двох сторін. Важливий момент: щоб захисна плівка на шкаралупі не зруйнувалася і бактерії з інших продуктів не проникли в яйце, мийте їх перед приготуванням, а не відразу після покупки.

Крупи

Для видалення надлишкового крохмалю і пилу промивайте крупи під холодною водою кілька разів, поки вода не стане прозорою. Також можна перебирати зерна руками, щоб було легше прибрати накопичений бруд і домішки.

Горіхи

На ринках горіхи часто продають поряд з дорогами і у відкритому вигляді. Та й до цього вони зберігають-

Насіння фенхелю містять багато незамінних жирних кислот, ефірні олії. Олія фенхелю використовується як добавка в основні страви, овочеві консерви, кулінарні вироби і навіть хліб. Насіння фенхелю використовують у приготуванні оригінального абсенту.

Фенхель володіє яскраво вираженим вітрогінним ефектом і добре допомагає при метеоризмі. Саме з насіння фенхелю виготовляють «кропову воду», що рятує від колик немовлят. А ефірна олія фенхелю — компонент лакричного еліксиру, який має проти-кашльову дію.

Фенхель може знижувати тиск, тому його не рекомендують тим, хто схильний до гіпотонії.

Фенхель і кріп: схожість і відмінності

Якщо підсумувати, то фенхель і кріп використовуються в кулінарії як приправа, в консервуванні та як лікарські рослини. Вони схожі один на одного — обидва належать до сімейства Зонтичних і легко можуть бути вирощені на грядках особистої присадибної ділянки.

Однак фенхель більший за кріп, має більш велике насіння. Кріп і фенхель мають різний аромат і різний склад ефірних олій. Кожна з цих рослин по-своєму впливає на організм людини: у фенхелю більш виражені спазмолітичні і відхаркувальні властивості, а кропу — сечогінні.

Фенхель і кріп

використовуються в кулінарії як приправа, в консервуванні та як лікарські рослини

Харчові продукти, які обов'язково потрібно мити перед вживанням

Здоровенькі були!

ся не в найкращих умовах. Мити їх потрібно ще й тому, що водна процедура допоможе позбавитися від фітинової кислоти, яка міститься в сирих горіхах. Так захищають рослину від шкідників, але здоров'ю людини кислота заподіює шкоду. Після миття просушіть горіхи.

Сухофрукти

З ними та ж історія, що і з горіхами. Бруд в буквальному сенсі забивається в кожну зморшку. Сухофрукти, куплені на ринку або в магазині, повинні бути незаражені, бо умови їх зберігання і транспортування часто порушуються. Рекомендуємо не тільки промивати сухофрукти під струменем води, але і замочувати на 5-10 хвилин.

Фрукти і овочі

В обов'язковому порядку мийте банани, дині, кавуни та інші фрукти і овочі з неїстівною шкіркою. Якщо яблука або помідори занадто «глянцеві», потримайте їх 10-15 хвилин на слабкому розчині лимонної кислоти. Можна також скористатися екозасобами для миття фруктів і овочів, у які включені масла і кислоти рослинного походження.

Ретельно промивайте коренеплоди. Бактерії, що містяться в ґрунті, небезпечні для людей, тому будьте обережні. Якщо забруднен-

ня сильне, то спочатку замочіть їх у воді і заливайте брудну рідину кілька разів. Далі промийте під проточною водою щіткою. Тільки після цього очистіть шкірку і знову промийте.

Фрукти потрібно мити ще по одній важливій причині. Щоб цитрусові не гнили під час тривалого транспортування, їх обробляють дифенілом — хімічно активним органічним з'єднанням, яке здатне призупиняти процеси природного псування плодів внаслідок розвитку бактерій, грибів, дріжджів і цвілі.

У великих кількостях дифеніл чинить токсичну дію на серцево-судинну і нервову системи людини, нирки і печінку. Захистити себе від потрапляння в організм дифенілу можна тільки ретельним миттям фруктів перед вживанням у їжу (особливо імпортованих з далеких країн).

Консерви

Неважливо, ви відкриваєте домашні заготовки або магазинні консерви, в обох випадках ретельно промийте банку. Це всередині немає ніяких мікробів, але варто прорізати або відкоркувати кришку, як вони потрапляють в сам продукт. Крім того, якщо ви не з'їсте все відразу, а відкладете на потім, то створите мікробам райські умови для розмноження.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail: farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1983921. Тираж 32670.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
© Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює
Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Вітаємо ювіляра!

Асоціація фермерів та приватних землевласників Дніпропетровщини щиро вітає Вадима Олексійовича УДОВИЦЬКОГО, начальника обласного управління агропромислового комплексу, з 50-річчям!

Шановний Вадиме Олексійовичу, від щирого серця бажаємо Вам міцного здоров'я, натхнення і невичерпної енергії, довголіття, благополуччя і радості. Нехай кожен новий день Вашого життя приносить Вам лише добро, доля буде щедрою на успіх, а тепло та підтримка близьких зігривають Вашу душу! Нехай завжди й у всьому Вас супроводжує удача, супутниками життя будуть непохитна воля та оптимізм. Дякуємо за Вашу працю, турботу та відданість. Нехай доля завжди буде прихильною до Вас та Вашої родини, а кожен новий день дарує приємні враження, задоволення від роботи та світлу надію на майбутні роки!

Шукаєте бізнес ідеї в селі і при цьому з малим капіталом і високим прибутком? Тоді є ідея, яка вас може зацікавити! Рослинництво – одна з найприбутковіших і найперспективніших бізнес-ніш. Наприклад, прекрасною ідеєю для розвитку власного бізнесу вважається сьогодні вирощування вітлуф.

ВІТЛУФ – унікальна рослина, яку ще називають цикорним салатом. Популярність його стрімко зростає, але займаються вирощуванням поки не всі. І це чудова новина для підприємець-початківців. Важливо, що в їжу можна вживати як листя, так і коренеплоди вітлуф. Для отримання зелені придатні тільки рослини першого року життя. Свіже листя багате поживними речовинами. Їх рекомендують вживати в їжу діабетикам. Корінці вітлуф не менш корисні. Коренеплоди активно застосовують для

Вирощування черешні...

Думаєте, яким бізнесом зайнятися у селі? Все дуже просто, займіться вирощуванням черешні, це прибутково! Черешня користується величезною популярністю серед покупців, оскільки має солодкий смак, великі плоди і до того ж вона дуже корисна. У літню пору багато хто купує черешню саме в сезон, щоб насолодитися смаком, наприклад, ту ж вишню не всі люблять, а ось черешня подобається практично всім. Чому ж вигідно організувати черешневий сад як бізнес, а не тільки для домашнього вжитку? Ось основні плюси цього бізнесу: постійний попит на продукцію; висока врожайність (до 150 кг з одного дерева); це бізнес на багато років; дерева стійкі до шкідників, хвороб і заморозків; легкий догляд за черешневим садом. Насправді знайти покупця на черешню не складе вам особливих зусиль, навіть при роздрібному продажі на продуктовому ринку ви зможете продавати солідні обсяги цих плодів і отримувати високий прибуток.

ПЕРШЕ, на що потрібно орієнтуватися – це підбір землі під посадку. Важливо розуміти, що якщо ви вирішили спробувати бізнес на черешні в домашніх умовах, то в такому випадку вам буде досить засадити і близько 10 – 15 соток землі. Якщо це розглядається як бізнес для повноцінного доходу, то потрібно дивитися на площі під засадження від одного га і більше. Другий етап – це вибір сорту черешні. Важливо, щоб сорт мав не тільки хороші смакові якості, але й був стійкий до шкідників, хвороб, а також адаптований до кліматичних умов. Також почитайте про те, як зберігаються плоди конкретного сорту черешні і як поводитися при транспортуванні. Це все дуже важливі моменти, які потрібно враховувати при розробці бізнес-плану черешневого бізнесу.

Існують як ранні, так і пізні сорти черешні. Потрібно комбінувати різні їх види, щоб забезпечити постійний збір і реалізацію врожаю протягом кількох місяців, зазвичай це з травня по жовтень. Так ви

не тільки диверсифікуєте дохід, а й зробите свій бізнес більш стійким і забезпечите більш швидке повернення інвестиції. Також варто сказати, що біля черешневого саду можна організувати пасіку і таким чином бджоли будуть сприяти кращому запиленню черешні, що в свою чергу буде підвищувати обсяг врожаю. Площа під одне дерево в середньому відводиться 5 на 3 метри. Але все буде залежати від сорту, якщо це карликові дерева, то можна збільшити щільність посадки черешні. Так на площі в 10 соток можна посадити близько 30 дерев, в той час як для 1 га вам потрібно буде закупити вже 330 дерев.

Догляд за садом

Вирощування черешні як бізнес не вимагає величезних витрат часу на догляд за садом. Сюди входить: обрізка і формування крони, полив, покіс трави та добриво.

Один із найбільш популярних варіантів формування крони провадиться за методом «Іспанський

кущ». Поливають дерева черешні десь раз в 10 днів.

Не забувайте дивитися на плоди і на кору дерева, при необхідності і для профілактики їх часто обробляють спеціальними хімічними засобами.

Рентабельність

У вашому бізнес-плані черешневого саду, ви повинні чітко прорахувати всі необхідні витрати на відкриття бізнесу.

Для посадки черешні на ділянці 10 сотих, ми вже писали вище, вам потрібно буде близько 30 саджанців. Один саджанець коштує близько \$ 3 – \$ 3,5. Так для такої невеликої площі вам потрібно буде витратити – близько \$ 90. При посадці одного га, а це вже 330 саджанців сума буде – \$ 990. Урожай ви почнете збирати десь на 3 – 4 рік, а в повному обсязі десь на 7 рік після посадки саду з черешень.

З додаткових витрат включайте покупку садового добрива, оплати праці найманих робітників, огорожу саду, податки, транспортні витрати.

Що ж з прибутком?

Урожайність з одного дерева черешні становить близько 80 – 120 кг залежні від сорту. Так за сезон з ділянки в 10 сотих ви зможете зібрати близько 2700 кг черешні (при середньому врожайності з 1-го дерева – 90 кг). З ділянки в 1 га цей показник буде вже – 29700 кг врожаю. Середня оптова ціна на черешню – \$ 1 – \$ 1,3 за 1 кг. Середня роздрібна ціна – \$ 2,5 – \$ 3,3 за 1 кг. Таким чином, з 10 сотих ви зможете отримати прибуток: при оптовому продажі – \$ 2700, при роздрібному продажі – \$ 6750. З 1 га відповідні суми будуть: оптова – \$ 29700, роздрібна – \$ 74250.

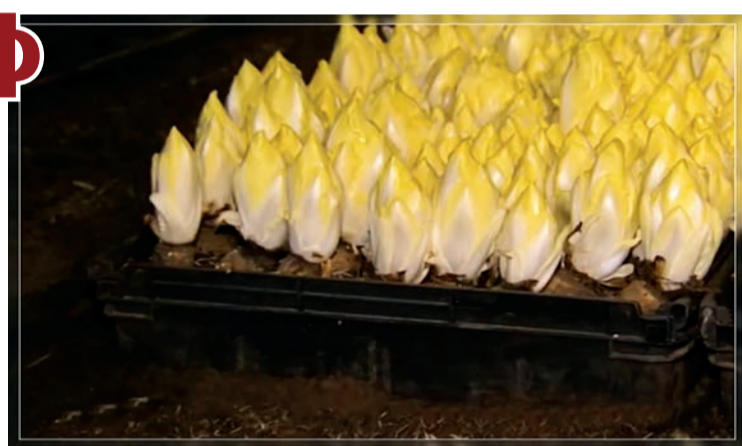
Висновки

Бізнес на вирощуванні черешні дуже дохідна справа, але при цьому – тривала інвестиція, яка окупить себе через 4 – 5 років. А багато чекати не хочуть. Попит високий, тому є сенс цим займатися.

...і вітлуф

приготування так званої сурогатної (цикорної) кави. Можна продавати плоди повністю, а можна готувати з них сухий порошок, який коштує набагато дорожче вихідної сировини.

Так як вітлуф холодостійкий, то коренеплоди добре зимують в ґрунті. Вітлуф любить нейтральний ґрунт, добре удобрений органікою. Але при цьому слід пам'ятати, що занадто великий вміст азоту в ґрунті може призвести до надмірного розвитку листя, що в свою чергу негативно позначиться на формуванні коренеплодів. Якщо в ґрунті не вистачає калію, то рослини, посаджені ранньою весною, можуть виганяти стрілки. Землю під цикорний салат потрібно готувати з осені. Для початку її потрібно перекопати на глибину багнета лопати. Перед перекопуванням на один м2 землі потрібно внести суперфосфату 20г, калійної солі 10г і перегною 4кг.

Навесні землю потрібно добре обробити. Насіння сіють на початку квітня рядами з відстанню між ними 15 – 20см. На 1м2 витрачається 0,4 г насіння. Глибина загортання насіння на легких ґрунтах 1,5 см, на важких – 1см. Коли утворюється три листочки, можна зробити проріджування рослини, залишивши відстань між ними від 3 до 4 см. Наступне проріджування з відстанню 7 – 8 см роблять, коли на рослині утворюється розетка. Цикорний салат Вітлуф, як і всі рослини, потребує прополювання

бур'янів, розпушування ґрунту, поливі і підгодівлі. Підгодувати потрібно два рази. На один м2 ґрунту потрібно 15г суміші азотних і калійних добрив. Збирання коренеплодів проводять до того, як настануть заморозки, але не під час дощу. Бадилля слід обрізати на 2 см, так, щоб не пошкодилася точка росту. Це дуже важливо. Стандартні коренеплоди мають розмір від 3 до 5 см. Коренеплоди потрібно прикопати в траншеї, ширина якої 1м, а глибина 20см. Прикопують рядами впритул один до іншого. На один м2 розміщується 200 – 250 штук коренеплодів. Перед посадкою коренеплоди потрібно вирівняти, підрізавши їх до 20 – 22см. Висаджені коренеплоди потрібно засипати

шаром пухкої землі завтовшки в 3 см і 2 – 3 рази рясно полити. Дня через два після поливу потрібно зробити пухкою і знову насипати шар землі товщиною 20 – 25см. Зверху покрити соломкою. Перші півтора тижня температуру потрібно підтримувати від 10 до 12 градусів, наступні два тижні підвищити до 17 – 18 градусів. Більш високу температуру підтримувати недоцільно, так як від цього якість коренеплодів стає гіршою.

Щоб відбувалося формування качанів кращої якості потрібно, щоб в зоні качанів температура була в середньому на 7 градусів нижчою, ніж в зоні коренів. Через місяць або трохи раніше качани готові до збирання. У домашніх умовах вітлуф можна вигнати в ящику, висота якого 40 см. Потрібно відзначити, що вартість вітлуф на сучасному ринку досить висока – ціна доходить до 5 євро за кілограм салатного цикорію. Це дуже багато, якщо враховувати, що на вітчизняній землі він непогано росте. Просто мало хто поки про це знає! З одного кв. м родючого ґрунту можна зібрати до 15 кг зелені. Навіть реалізуючи продукт за оптовою вартістю, можна отримати дуже вагомий прибуток!

Шановні представники ділових кіл!

Запрошуємо Вас взяти участь у презентації-ярмарку власної продукції фермерськими господарствами територіальних громад, яка, за рішенням обласної ради, відбудеться 20 червня 2019 року об 11.00 у River Club «Острів» за адресою: вул. Зарічна, 17, с. Новоселівка Новомировського району. На ярмарку ініціатив, інвестицій, фінансів, продукції, послуг «ОТГ бізнес-архітектура» до Вашої уваги будуть запропоновані комерційні пропозиції щодо започаткування співробітництва з селянськими фермерськими господарствами, підприємствами харчової та переробної промисловості. Таким чином ми разом з Вами можемо створити умови доступності вітчизняних харчових продуктів для населення, що відповідають вимогам стандартів якості та необхідні для активного та здорового способу життя. Будемо раді співпрацювати з Вами!

Ягідна ферма запрошує бажаючих працівників та бригади на сезонний період: польові роботи, збір ягід (суніця, малина), сортування та пакування ягід у сортувальному складі. Оплата праці гідна.
067 397 38 63 Царичанський р-н, с. Могилів

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф. 109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.